პროლეტარიებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

სტალინელი

ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის, რექტორატის, კომკავშირის კომიტეტისა და პროფკომის ორგანო

[illegible] Сталинели — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМ и профкома Тбилисского государственного университета имени И. В. СТАЛИНА

№ 36 (311) | გამოცემის მეცხრე წელი. პარასკევი, 2 დეკემბერი, 1960 წ. | ფასი 15 კაპ.

ფრიდრიხ ენგელსი — მეცნიერული კომუნიზმის ერთ-ერთი ფუძემდებელი

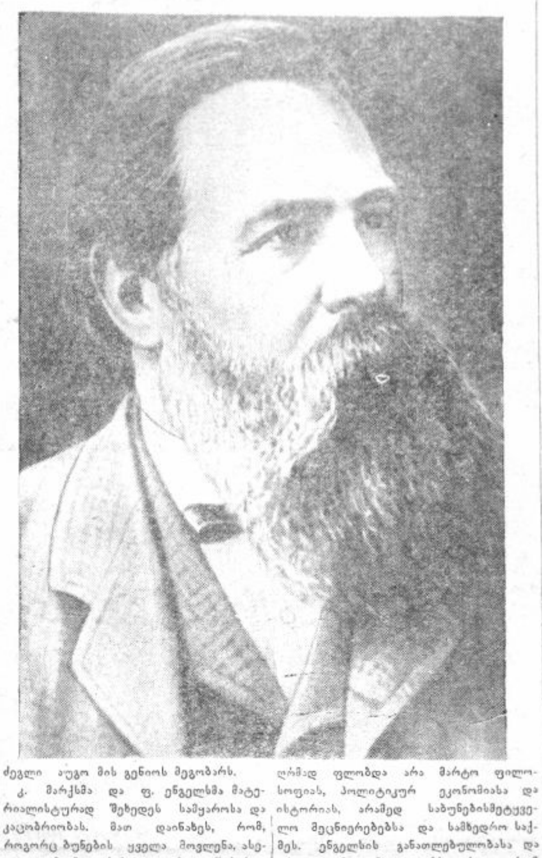

შესრულდა 140 წელი მეცნიერული კომუნიზმის ერთ-ერთი ფუძემდებლის, პროლეტარიატის დიდი მასწავლებლის — ფრიდრიხ ენგელსის დაბადებიდან. ენგელსი დაიბადა 1820 წლის 28 ნოემბერს, პრუსიის სამეფოს რაინის პროვინციის ქ. ბარმენში.

მარქსთან ერთად, ათეული წლების განმავლობაში, ხოლო მარქსის გარდაცვალების შემდეგ 12 წლის მანძილზე, ფ. ენგელსი დაუღალავად ეწეოდა უდიდეს თეორიულ და პრაქტიკულ მოღვაწეობას პროლეტარიატის საკეთილდღეოდ. კ. მარქსმა და ფ. ენგელსმა საფუძველი ჩაუყარეს მეცნიერული კომუნიზმის თეორიას, რომელიც პროლეტარიატის სწორ და უტყუარ კომპასს წარმოადგენს.

მარქსიზმი იქმნებოდა ორი გენიოსის — მარქსისა და ენგელსის მჭიდრო შემოქმედებითი თანამშრომლობით. ენგელსი ღებულობდა უშუალო მონაწილეობას კომუნიზმის პირველი პროგრამული დოკუმენტის — „კომუნისტური პარტიის მანიფესტის" შემუშავებაში. მასში მოცემულია მარქსიზმის საფუძვლების პირველი, მთლიანი და მწყობრი გადმოცემა. ენგელსმა შეადგინა ამ დოკუმენტის პირველი მონახაზი სახელწოდებით — „კომუნიზმის პრინციპები".

ვ. ი. ლენინის განსაზღვრით, კ. მარქსისა და ფ. ენგელსის დიდი დამსახურება მუშათა კლასის წინაშე რამდენიმე სიტყვით ასე შეიძლება გამოითქვას: „მათ მუშათა კლასს ასწავლეს თვითშემეცნება და თვითშეგნება, და ოცნების ადგილას მეცნიერება დააყენეს". (ვ. ი. ლენინი, თხზ., ტ. 2, გვ. 7).

ფ. ენგელსმა დიდი მუშაობა გასწია იმისათვის, რომ მეცნიერული კომუნიზმის იდეები მშრომელთა ფართო მასების კუთვნილება გამხდარიყო. მეცნიერული კომუნიზმის იდეებზე უნდა შექმნილიყო და განმტკიცებულიყო პროლეტარული პარტიები — მუშათა კლასის ხელმძღვანელი ძალა კაპიტალისტური წყობილების დამხობისათვის ბრძოლაში.

მარქსიზმი პროლეტარიატის ძირეული ინტერესების მეცნიერული გამოხატულებაა. იგი საზოგადოების უდიდესი მრავლესობის მოძღვრება და იდეოლოგია გახდა. ამიტომ, შემთხვევითი არ არის, რომ მუშათა კლასმა და ყველა მშრომელმა მარქსიზმში ჰპოვა თავისი მძლავრი სულიერი იარაღი, ისევე როგორც მარქსიზმმა პროლეტარიატში ჰპოვა დიდი მატერიალური ძალა.

მარქსიზმი, როგორც პროლეტარიატის მსოფლმხედველობა, არ წარმოშობილა იზოლირებულად, ცივილიზაციის მთავარი გზიდან განცალკევებულად. მარქსმა და ენგელსმა თავიანთი თეორია შეიმუშავეს ინგლისური პოლიტიკური ეკონომიის, გერმანული კლასიკური ფილოსოფიისა და ფრანგული უტოპიური სოციალიზმის ღრმად შესწავლისა და კრიტიკული ანალიზის საფუძველზე. მარქსისა და ენგელსის თეორიული დებულებები მჭიდროდაა დაკავშირებული პროლეტარული მოძრაობის პრაქტიკასთან, გზას უნათებს მას და ემყარება მისგან. მარქსიზმის დიდი და უძლეველი ძალა თეორიისა და პრაქტიკის განუყრელ კავშირში, მის შემოქმედებით ხასიათშია. მარქსი და ენგელსი კაბინეტის მეცნიერები კი არ იყვნენ, არამედ მოაზროვნე მებრძოლები, მუშათა კლასის რევოლუციური ბრძოლის ბელადები და ორგანიზატორები.

მარქსისა და ენგელსის გულითადი მეგობრობისა და ერთობლივი თანამშრომლობის მსგავსი არ იცის მსოფლიო ისტორიამ. ენგელსი უდიდეს მატერიალურ დახმარებას უწევდა მარქსს, მხოლოდ ამ მატერიალური დახმარების შედეგად შეეძლო მარქსს ეწარმოებინა უდიდესი, ნაყოფიერი თეორიული მუშაობა.

ფ. ენგელსმა, მარქსის სიკვდილის შემდეგ, გამოსცა მარქსის „კაპიტალის" II და III ტომები, რომელთა მომზადება გამოსაცემად მარქსმა ვერ მოასწრო. ამით ენგელსმა ხელთუქმნელი ძეგლი აუგო მის გენიოს მეგობარს.

კ. მარქსმა და ფ. ენგელსმა მატერიალისტურად შეხედეს სამყაროსა და კაცობრიობას. მათ დაინახეს, რომ, როგორც ბუნების ყველა მოვლენა, ასევე ადამიანთა საზოგადოებაც შეპირობებულია მატერიალური, საწარმოო ძალების განვითარებით. საწარმოო ძალების განვითარებაზეა დამოკიდებული წარმოებითი ურთიერთობა, რომელიც ადამიანთა შორის მყარდება მათი მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად აუცილებელი საგნების წარმოების დროს. ამ ურთიერთობით აიხსნება საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა მოვლენა, ადამიანის მისწრაფებები, იდეები და კანონები. მათ მიუთითეს, რომ სოციალიზმის განხორციელებით დაინტერესებულია პროლეტარიატი, რომელიც ყველაზე ჩაგრული და ამავე დროს რევოლუციური კლასია. მუშათა კლასის მდგომარეობას ენგელსი ინგლისის მრეწველობის ცენტრში, მანჩესტერში გაეცნო. იგი დაიარებოდა მუშათა უბნებში და საკუთარი თვალით ხედავდა პროლეტარების სილატაკესა და გაჭირვებას. ენგელსი არ კმაყოფილდებოდა მარტო პირადი დაკვირვებებით, მან წაიკითხა ყველაფერი, რაც კი მის დრომდე მოიპოვებოდა ინგლისის მუშათა კლასის მდგომარეობაზე, გულდასმით შეისწავლა მისთვის ხელმისაწვდომი ყველა ოფიციალური დოკუმენტი. ამ დაკვირვებისა და შესწავლის ნაყოფი იყო მისი ცნობილი წიგნი — „მუშათა კლასის მდგომარეობა ინგლისში.

ფ. ენგელსმა თავისი ისეთი უკვდავი ნაწარმოებებით, როგორიცაა: „ანტი-დიურინგი", „ლუდვიგ ფოიერბახი და კლასიკური გერმანული ფილოსოფიის დასასრული", „სოციალიზმის განვითარება უტოპიიდან მეცნიერებისაკენ", „ბუნების დიალექტიკა", „ოჯახის, კერძო საკუთრებისა და სახელმწიფოს წარმოშობა", გაამდიდრა მარქსიზმის თეორიული საგანძური. ამ შრომების გაცნობის გარეშე შეუძლებელია ადამიანი განათლებული მარქსისტი იყოს. ენგელსის შრომები, ისევე როგორც მარქსისა, შედეგია უდიდესი გონებრივი შრომისა.

მხოლოდ ამის წყალობით შეეძლო ენგელსს შეექმნა მარქსიზმის უკვდავი შედევრები. ენგელსს ენციკლოპედიური ცოდნა ჰქონდა. იგი ღრმად ფლობდა არა მარტო ფილოსოფიას, პოლიტიკურ ეკონომიასა და ისტორიას, არამედ საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებსა და სამხედრო საქმეს. ენგელსის განათლებულობასა და ერუდიციაზე მიუთითებს ისიც, რომ იგი თავისუფლად ფლობდა ათ ენას. ძალიან ხშირად საზოგადო და პოლიტიკურ მოღვაწეებთან მიმოწერას აწარმოებდა იმ ხალხის ენაზე, საიდანაც წერილს ღებულობდა. ენგელსი დედანში კითხულობდა პუშკინისა და ჩერნიშევსკის ნაწარმოებებს.

იმპერიალიზმისა და პროლეტარული რევოლუციის ეპოქაში, მარქსისა და ენგელსის საქმის დიდმა განმგრძნობმა — გენიალურმა ლენინმა ახალ პირობებთან შეფარდებით გაამდიდრა და უფრო მაღალ საფეხურზე აიყვანა მარქსიზმი.

მარქსისტულ-ლენინური თეორია დიადი გარდამქმნელი ძალაა. მისი სიცოცხლისუნარიანობა დამტკიცებულია პრაქტიკით, საზოგადოებრივი განვითარების მთელი მსვლელობით.

თანამედროვე ეპოქას, რომელიც კაპიტალიზმიდან სოციალიზმზე გადასვლისა და კომუნიზმის მშენებლობის ეპოქაა, ახალი, ბრწყინვალე გამარჯვებები მოაქვს მარქსიზმ-ლენინიზმისათვის. ეს ეპოქა 1917 წ. ოქტომბერში დაიწყო რუსეთის მუშათა კლასმა. იგი აღინიშნა სოციალიზმის სრული და საბოლოო გამარჯვებით საბჭოთა კავშირში, მისი შესვლით კომუნისტური საზოგადოების გაშლილი მშენებლობის პერიოდში, სოციალიზმის მსოფლიო სისტემის შექმნით, საერთაშორისო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის ზრდით, კოლონიური და დამოკიდებული ქვეყნების ხალხთა ეროვნულ-გამათავისუფლებელი ბრძოლის უდიდესი აღმავლობით.

კომუნიზმი მუშათა კლასის მრავალი თაობის ნათელი ოცნებიდან ჩვენს ქვეყანაში ხალხის თავდადებული შრომით, კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით, იქცევა ცოცხალ რეალობად და უძლეველი ძალა ხდება, რაც თავის გამოხატულებას პოულობს ჩვენი ქვეყნის მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის, მეცნიერებისა და კულტურის წარმატებებში, საბჭოთა ადამიანების მატერიალური კეთილდღეობის განუხრელ აღმავლობაში.

დოც. გ. აფრიდონიძე

აირჩიეს სახალხო მსაჯულები

30 ნოემბერს მოეწყო უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელთა და მუშა-მოსამსახურეთა საერთო კრება, რომელიც მიეძღვნა ქ. თბილისის ორჯონიკიძის სახელობის რაიონის სახალხო სასამართლოს შემადგენლობაში სახალხო მსაჯულთა არჩევის საკითხს.

კრებამ აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით მოისმინა ადგილკომის თავმჯდომარის, დოც. პ. კეკელიძის ინფორმაცია. აზრი გამოთქვეს ამხანაგებმა — გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის დეკანმა დოც. გ. პატარიძემ, დოც. ქ. მეშველიანმა, ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის კათედრის გამგემ ქ. ზაუტაშვილმა, უფროსმა ლაბორანტმა კობიაშვილმა, ბუღალტერმა პ. ჭინჭოლავამ, სამეცნიერო ბიბლიოთეკის განყოფილების გამგემ გ. კვაჰანტირაძემ, უფროსმა ლაბორანტმა შ. ფაფიაშვილმა. მათ ორჯონიკიძის სახელობის რაიონის სახალხო სასამართლოს სახალხო მსაჯულებად წამოაყენეს ამხანაგები — დოც. თ. კიკილაშვილი, დოც. ქ. კილურაძე, უფროსი მასწავლებელი ქ. შეყრილაძე, უნივერსიტეტის სამეურნეო ნაწილის გამგე ე. კვანტალიანი, უფროსი კომენდანტი ვ. კარგიშვილი, სამეცნიერო ბიბლიოთეკის დირექტორის მოადგილე დ. აბაშიძე, უფროსი ლაბორანტი თ. უთნელიშვილი.

კრების მონაწილეებმა ერთხმად დაუჭირეს მხარი დასახელებულ ამხანაგებს და აირჩიეს ისინი ორჯონიკიძის რაიონის სახალხო სასამართლოს სახალხო მსაჯულებად.

სახელმძღვანელოს განხილვა

23 ნოემბერს, ლექციების დამთავრების შემდეგ, 93-ე აუდიტორია ხალხით გაივსო. ამ დღეს საქართველოს ისტორიის სტუდენტთა სამეცნიერო წრე აწყობდა შეხვედრას საქართველოს ისტორიის საშუალო სკოლის სახელმძღვანელოს ახალი გამოცემის ავტორებთან და ამავე წიგნის განხილვას.

ისტორიულ მეცნიერებათა კანდიდატის — ნოდარ ასათიანის შესავალი სიტყვის შემდეგ, რომელშიც მოკლედ იყო დახასიათებული საქართველოს ისტორიის სახელმძღვანელოს უდიდესი მნიშვნელობა ახალთაობის აღზრდისა და ჩვენი წარსულის შესწავლის საქმეში, ისტორიის ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტმა, შოთა ბადრიძემ ილაპარაკა ახალი სახელმძღვანელოს ღირსებებზე და აგრეთვე გამოთქვა ზოგიერთი შენიშვნა.

საინტერესო იყო უნივერსიტეტის ალკკ კომიტეტის მდივნის, ისტორიის ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტის — როინ მეტრეველის, ისტორიკოსი სტუდენტების — თემურ ჯაფარიძისა და რევაზ ხვანიძის გამოსვლები.

პროფ. ალ. გორგაძემ მაღალი შეფასება მისცა სახელმძღვანელოს და გააკეთა პედაგოგიური ხასიათის რამდენიმე შენიშვნა.

დასასრულს გამოვიდნენ აკად. ნ. ბერძენიშვილი, პროფესორები — გ. მელიქიშვილი და შ. მესხია, ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორი — მ. დუმბაძე და ისტორიულ მეცნიერებათა კანდიდატი პ. რატიანი, რომლებმაც პასუხები გასცეს სახელმძღვანელოს ირგვლივ განხილვაზე გამოთქმულ ზოგიერთ კრიტიკულ შენიშვნებს და ერთხმად აღნიშნეს საქართველოს ისტორიის სტუდენტთა სამეცნიერო წრის ამ მეტად კარგი ღონისძიების დიდი მნიშვნელობა.

ჯ. შარაშიძე

ფრიდრიხ ენგელსის დაბადებიდან 140 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია

29 ნოემბერს ფილოსოფიის ფაკულტეტზე ჩატარდა სამეცნიერო სესია, რომელიც მიეძღვნა მეცნიერული კომუნიზმის ერთ-ერთი ფუძემდებლის — ფრიდრიხ ენგელსის დაბადებიდან 140 წლისთავს.

სესია შესავალი სიტყვით გახსნა ფაკულტეტის დეკანმა, დოც. გ. კიკნაძემ.

სესიაზე მოხსენებებით გამოვიდნენ დოც. ა. გონაშვილი (ფ. ენგელსი მარქსისტული ფილოსოფიის საგნისა და ამოცანების შესახებ), პროფ. ქ. ბაქრაძე (ფ. ენგელსი დიალექტიკური და ფორმალური ლოგიკის შესახებ) და დოც. მ. ჭელიძე (ფ. ენგელსი XIX საუკუნის მეორე ნახევრის ბურჟუაზიული ფილოსოფიისა და სოციოლოგიის შესახებ).

ფრიდრიხ ენგელსისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია საინტერესოდ და მაღალ მეცნიერულ დონეზე ჩატარდა.

აგიტსაუბრების საორიენტაციო თემატიკა დეკემბრის თვეში

1. 5 დეკემბერი — სსრ კავშირის კონსტიტუციის დღე.
2. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დეკემბრის პლენუმი.
3. საკ. კ. პ. (ბ) XIV ყრილობის ისტორიული მნიშვნელობა (35 წლისთავი).
4. სრულიად რუსეთის პირველი მარქსისტული არალეგალური გაზეთი „ისკრა" (გამოსვლის 60 წლისთავი).
5. ახალი წარმატებებით შევხვდეთ საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 40 წლისთავს.
6. ორგანიზებულად ჩავატაროთ ზამთრის საგამოცდო სესიები.

კონფერენციამ იმსჯელა ჩვენს მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებებზე

25 ნოემბერს ჩატარდა უნივერსიტეტის პარტიული კონფერენცია, რომელმაც მოისმინა პარტიული კომიტეტის ანგარიში XIII კონფერენციის შემდეგ ჩატარებული მუშაობის შესახებ (მომხსენებელი — პარტიული კომიტეტის მდივანი ამხ. გ. ჰანუყვაძე).

მოხსენების გარშემო გაიმართა კამათი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს კონფერენციის დელეგატებმა — ამხანაგებმა: შ. მესხიამ, ვ. ადვაძემ, ნ. ფირცხალავამ, ვ. მელქაძემ, გ. გამცემლიძემ, დ. გამეზარდაშვილმა, ქ. ზაუტაშვილმა, რ. მეტრეველმა, ს. ინწკირველმა, ვ. დათუკიშვილმა, ე. კობერიძემ, ა. გონაშვილმა, ე. ხარაძემ და სხვ.

პარტიული კომიტეტის საანგარიშო მოხსენებაში ვრცლად იყო ასახული ის მუშაობა, რომელიც განვლილ პერიოდში ჩაატარა პარტიულმა კომიტეტმა უნივერსიტეტის მრავალათასიან კოლექტივში იდეურ-პოლიტიკური დონის ამაღლების, სასწავლო პროცესის უკეთ დაყენების, სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის გაუმჯობესების, პარტიულ-ორგანიზაციული და პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობის ამაღლების თვალსაზრისით.

მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ განვლილ საანგარიშო პერიოდში პარტიული კომიტეტი რექტორატთან, კომკავშირულ და პროფკავშირულ ორგანიზაციებთან ერთად გადაჭრით იბრძოდა ფაკულტეტებისა და კათედრების მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებების დროულად აღმოფხვრისათვის. პარტიული კომიტეტი ყოველგვარ ზომებს იღებდა და ქმედითად რაზმავდა კომუნისტებს, კომკავშირლებსა და უნივერსიტეტის მთელ კოლექტივს მარქსისტულ-ლენინური თეორიის ღრმად დაუფლებისა და მისი პრაქტიკულ მოღვაწეობაში გამოყენების მიზნით.

საანგარიშო პერიოდში, ამ მიმართულებით განსაკუთრებულ აქტიურ მუშაობას ეწეოდნენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის, პოლიტიკური ეკონომიის, დიალექტიკური და ისტორიული მატერიალიზმის კათედრები.

უნივერსიტეტში იდეურ-პოლიტიკური მუშაობის გაშლას ემსახურებოდა აგრეთვე პარტიული განათლების ქსელი, რომელშიც კომუნისტთა საგრძნობი ნაწილი იყო ჩაბმული.

პარტიული კომიტეტის ყოველდღიური საქმიანობის ერთ-ერთ ძირითად უბანს წარმოადგენდა სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა. მიმდინარე წლის ზაფხულში მშვიდსა და საქმიან ვითარებაში ჩატარდა მისაღები გამოცდები სტაციონალურ, დაუსწრებელ და საღამოს დასწრებული სწავლების განყოფილებებზე. გასულ წელთან შედარებით, მიმდინარე წელს გაცილებით მეტი ახალგაზრდა მოვიდა წარმოებიდან და საბჭოთა არმიის რიგებიდან; მარტო დღის განყოფილებაზე საწარმოო სტაჟით 500-ზე მეტი კაცი ჩაირიცხა. პირველ კურსზე ჩარიცხულთა შორის ბევრია კომუნისტი და კომკავშირელი.

პარტიული კომიტეტის მიერ, რექტორატთან ერთად დროულად ჩატარებული ღონისძიებების შედეგად ორგანიზებულად დაიწყო ახალი სასწავლო წელი. პირველი სექტემბრიდანვე გაჩაღდა ბრძოლა ლექცია-სემინარების გამცდენთა წინააღმდეგ, გაიშალა მუშაობა სტუდენტებსა და თანამშრომლებს შორის შეგნებული დისციპლინის განმტკიცებისათვის.

პარტიული კომიტეტისა და რექტორატის მიერ სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესებამ ხელი შეუწყო აკადემიური მოსწრების დონის ერთგვარ ამაღლებას: 1959—1960 სასწავლო წლის მეორე სემესტრის ბოლოს აკადემიურმა მოსწრებამ მიაღწია 87,1%-ს. ფრიადოსანია 810 კაცი (19,5%), ხოლო კარგოსანი — 1017 (24,4%). ამრიგად, უნივერსიტეტის სტუდენტთა თითქმის ნახევარი ფრიადსა და კარგზე სწავლობს.

განსაკუთრებული მაღალი მაჩვენებლებით დაამთავრეს სასწავლო წელი იურიდიული (96,1%), ბიოლოგიისა (94,7%) და სხვ. ფაკულტეტების სტუდენტებმა.

საანგარიშო პერიოდში თვალსაჩინო იყო უნივერსიტეტის პარტიული ორგანიზაციის როლი სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის გაუმჯობესებისათვის ბრძოლაში. პარტიული კომიტეტი და საფაკულტეტო პარტიული ორგანიზაციები სისტემატურად ეხმარებოდნენ რექტორატსა და კათედრებს სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ამაღლების საქმეში.

უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლებმა დაწერეს და გამოაქვეყნეს მრავალი სახელმძღვანელო, სამეცნიერო ნაშრომების კრებული, მონოგრაფია, მეცნიერული სტატია და ა. შ. ზოგიერთი ჩვენი მეცნიერის მიერ გამოქვეყნებული ნაშრომი ითარგმნა, როგორც რუსულ, ისე ჩვენი ქვეყნის ხალხთა სხვა ენებზეც.

ბევრი რამ გაკეთდა ჩვენი მეცნიერ-მუშაკების კვალიფიკაციის ამაღლების თვალსაზრისით; საანგარიშო პერიოდში უნივერსიტეტში დისერტაცია დაიცვა 82 კაცმა, მათგან სადოქტორო — 11-მა. მოეწყო მრავალი სამეცნიერო სესია, კონფერენცია, საჯარო სხდომა; გარკვეული ნაბიჯებია გადადგმული წარმოებასთან კავშირის განმტკიცების მიზნით. ნაყოფიერ მუშაობას ატარებდა სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოება, რომელიც 47 წრეს აერთიანებს. მისი საქმიანი მუშაობა ხელს უწყობდა აკადემიური მოსწრების ამაღლებას, სტუდენტთა მეცნიერულ წვრთნას და ასპირანტურისათვის ღირსეულ კანდიდატთა მომზადებას.

პარტიულმა კომიტეტმა და საფაკულტეტო პარტიულმა ორგანიზაციებმა საანგარიშო პერიოდში კიდევ უფრო გააუმჯობესეს პარტიულ-ორგანიზაციული და პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობა, რამაც განაპირობა სასწავლო-აღმზრდელობითი, სამეცნიერო-კვლევითი, კომკავშირული და პროფკავშირული მუშაობის გაუმჯობესება და ა. შ.

საანგარიშო პერიოდში განსაკუთრებული ყურადღება ექცეოდა ჩვენს ცხოვრებაში წამოჭრილი აქტუალური საკითხების შესწავლასა და განხილვას, ნაკლოვანებათა დროულად მხილებას, მათი აღმოფხვრისათვის კონკრეტულ ღონისძიებათა დასახვას და სხვ. ამ მიმართულებით საანგარიშო პერიოდში ნაყოფიერად იმუშავეს რიგი ფაკულტეტების პარტიულმა ორგანიზაციებმა (ფიზიკის — ყოფილი მდივანი ამხ. დ. ჯიქია, ქიმიის — ამხ. მ. ხუნდაძე, იურიდიული — ამხ. დ. ცინცაძე და სხვ.).

პარტიული კონფერენცია ჩატარდა გაშლილი კრიტიკისა და თვითკრიტიკის ნიშნით. როგორც მომხსენებელმა, აგრეთვე კამათში გამოსულმა დელეგატებმა მიღწევების აღნიშვნასთან ერთად ვრცლად ილაპარაკეს იმ ნაკლოვანებებზე, რომლებიც საანგარიშო პერიოდში გააჩნდა პარტიულ კომიტეტს თავის მუშაობაში. იგრძნობოდა ნაკლოვანებანი იდეურ-პოლიტიკურ და სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში.

ზოგჯერ ვერ აღწევდა თავის მიზანს პარტიული ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული ესა თუ ის ღონისძიება. ჩატარებული დისპუტები, თეორიული კონფერენციები, ლექციები ზოგჯერ ნაკლებად იყო დაკავშირებული ცხოვრებასთან, არასახარბიელო იყო მათზე პროფესორ-მასწავლებელთა და სტუდენტთა დასწრება.

კონფერენციაზე აღინიშნა, რომ ცალკეული ფაკულტეტების პროფესორ-მასწავლებელთა და სტუდენტთა ნაწილი ჯერ კიდევ ნაკლები პასუხისმგებლობით ეკიდება მასზე დაკისრებულ მოვალეობას, რამაც გარკვეულად განაპირობა ის ფაქტი, რომ საზაფხულო სესიების დროს აკადემიურად ვერ ასწრებდა 500-მდე სტუდენტი.

სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებების ნათელი დადასტურებაა ის, რომ ჯერ კიდევ აქვს ადგილი ლექცია-სემინარების უმიზეზოდ გაცდენას, სტუდენტთა ერთი ნაწილის მიერ ძვირფასი დროის უმიზნოდ ფლანგვას, დისციპლინის დარღვევას, საერთო-სახალხო საკუთრებისადმი უდიერად მოპყრობას და ა. შ.

1959—1960 სასწავლო წლის მეორე სემესტრში სტუდენტების მიერ ლექცია-სემინარების გაცდენამ 99134 საათს მიაღწია, ხოლო მიმდინარე წლის მარტო 1 თვეში (სექტემბერი) არასაპატიო მიზეზით გაცდენილია 33 272 საათი. დიდია ლექცია-სემინარების გაცდენების რიცხვი საღამოს განყოფილებებზე (იურიდიული, ფიზიკის, ეკონომიური, დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტები).

ჯერ კიდევ არ დგას მოთხოვნილების სიმაღლეზე სტუდენტთა იდეური და ესთეტიკური აღზრდა. სტუდენტი ახალგაზრდობის ერთ ნაწილში შეინიშნება ყოველივე უცხოურისადმი ქედის მოხრა, მიმბაძველობა და ა. შ. ადგილი აქვს სტუდენტების მიერ საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევას (ეკონომიური, იურიდიული და სხვა ფაკულტეტები).

კურსდამთავრებული ზოგიერთი ახალგაზრდა თავს არიდებს რაიონებში სამუშაოდ წასვლას და თბილისში უსაქმოდ ხეტიალს ირჩევს, უნივერსიტეტის კოლექტივში ჯერ კიდევ არ დგას მოთხოვნილების სიმაღლეზე არაჯანსაღი ყოფაქცევის სტუდენტთა საზოგადოებრივი გაკიცხვის საქმე და ა. შ.

კონფერენციაზე აღინიშნა, რომ გარკვეული ნაკლოვანებები შეინიშნება პარტიულ-ორგანიზაციულ და პარტიულ პოლიტიკურ მუშაობაში. ჯერ კიდევ არ დგას სათანადო დონეზე კომუნისტებს შორის პარტიული დავალებების განაწილების საქმე, რომ საფაკულტეტო პარტიულ ორგანიზაციებში ჯერ კიდევ ვხვდებით პარტიული მეურნეობის მოუწესრიგებლობის ცალკეულ შემთხვევებს (გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტი). მოისუსტებს მუშაობა სტაჟგადაცილებულ კანდიდატებთან (მექანიკა-მათემატიკის, იურიდიული, ფილოლოგიის ფაკულტეტები). კამათში გამოსულმა დელეგატებმა აღნიშნეს, რომ პარტიული კომიტეტის მხრივ მომთხოვნელობის შესუსტების შედეგად ეკონომიურ ფაკულტეტზე საგალალო მდგომარეობამდე დაეცა სასწავლო-საალმზრდელო მუშაობა, შესუსტდა შეგნებული დისციპლინის ამაღლებისათვის ბრძოლა და ა. შ.

პარტიულ კონფერენციაზე ვრცელი სიტყვით გამოვიდა საქართველოს კომპარტიის თბილისის ორგანიზაციის საქალაქო კომიტეტის მდივანი ამხ. ქ. გარდაფხაძე.

პარტიული კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღეს საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეცნიერებისა და კულტურის განყოფილების გამგემ ამხ. თ. ბუაჩიძემ და საქართველოს კპ თბილისის ორგანიზაციის ორჯონიკიძის რაიკომის მდივნებმა — ამხ. ვ. სირაძემ და ამხ. ვ. კაპარავამ.

კონფერენციამ დამაკმაყოფილებლად შეაფასა საანგარიშო პერიოდში პარტიული კომიტეტის მიერ ჩატარებული მუშაობა და დასახა სათანადო პრაქტიკული ღონისძიებანი.

კონფერენციამ უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის ახალ შემადგენლობაში აირჩია ამხანაგები: გ. ჰანუყვაძე, მ. ჟორჟიკაშვილი, ლ. მენაბდე, ე. ხარაძე, ე. წითლანაძე, ი. გვერდწითელი, ბ. ლუტიძე, გ. გოლეთიანი, რ. მეტრეველი, ი. მაჩაიძე, დ. ჯიქია.

კონფერენციამ აირჩია აგრეთვე საქართველოს კპ თბილისის ორგანიზაციის ორჯონიკიძის სახელობის რაიონის XXXVI პარტიული კონფერენციის დელეგატები

* * *

შემდეგ ახლადარჩეული პარტიული კომიტეტის პირველი სხდომა, რომელმაც მდივნად აირჩია ამხ. გ. ჰანუყვაძე, მოადგილეებად — ამხ. მ. ჟორჟიკაშვილი და ამხ. ლ. მენაბდე.

გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის მეტეოროლოგია-კლიმატოლოგიის სპეციალობის III კურსის სტუდენტებ[ი] უნივერსიტეტის მეტეოროლოგიურ სად[ა]გურში გადიან სასწავლო პრაქტიკა[ს] აეროლოგიაში (ხელმძღვანელი დოც. ი ქურდიანი).

სურათებზე: 1. (ზემოთ, მარცხნიდან) — ჭ. დოლიძე, ა. დათიაშვილი დ[ა] ვ. გელაძე თეოდოლიტით აკვირდები[ან] ბირთვპილოტის მოძრაობას. 2. (ქვემოთ) — გ. გელოვანი უშვებს ბირთვპილოტს.

ფოტოები **ნ. ასლანიკაშვილის**

შეხვედრა რუსთველის პორტრეტის აღმომჩენლებთან

...ამ დღისათვის მზადება რამდენიმე დღით ადრე დაიწყეს. ზოგს ყვავილების თაიგულები მიჰქონდა სააქტო დარბაზისაკენ, ზოგი სცენას დაპატრონებოდა და უკანასკნელ რეპეტიციას გადიოდა საღამოს საკონცერტო ნაწილისათვის.

30 ნოემბერს ისტორიის ფაკულტეტის პროფესორ-მასწავლებლებმა და სტუდენტებმა შეხვედრა მოუწყეს ისრაელიდან ახალდაბრუნებულ აკადემიკოსებს, ჩვენი უნივერსიტეტის პროფესორებს — აკაკი შანიძესა და გიორგი წერეთელს და პოეტ ირაკლი აბაშიძეს. შეხვედრაზე მოვიდა ბევრი სტუმარი. დარბაზი მქუხარე ტაშით შეხვდა ძვირფას სტუმრებს, უკვდავი შოთას სურათის აღმომჩენლებს. მხურვალე პატრიოტული სიტყვით მიმართა მათ ისტორიის ფაკულტეტის დეკანმა, პროფ. დავით გვრიტიშვილმა.

ტრიბუნაზე ადის ექსპედიციის მეთაური, საქართველოს მწერალთა კავშირის პირველი მდივანი — პოეტი ირაკლი აბაშიძე. მან მიმზიდველად და საინტერესოდ ილაპარაკა ქართველი მეცნიერების მიერ გაწეულ უდიდეს შრომასა და იმ სიძნელეებზე, რაც მათ შეხვდათ.

აკადემიკოსებმა — აკაკი შანიძემ და გიორგი წერეთელმა დაწვრილებით ისაუბრეს გენიალური პოეტის ახლად აღმოჩენილი პორტრეტის ირგვლივ და გამოთქვეს ცალკეული პრაქტიკული მოსაზრებები, გაუზიარეს აუდიტორიას თავიანთი შთაბეჭდილებანი.

მრავალმხრივი და საინტერესო გამოსვლების შემდეგ დამსწრეებმა დასვეს კითხვები, რომლებზედაც პასუხები გასცეს აკად. ა. შანიძემ და აკად. შ. ამირანაშვილმა.

დასასრულს გაიმართა დიდი კონცერტი. ისტორიის ფაკულტეტმა ამ შეხვედრის მოწყობით კარგი საქმე გააკეთა. აუდიტორია დიდად კმაყოფილი და ნასიამოვნები დარჩა.

ქ. კორინთელი

კარგი თაოსნობა

ფილოლოგიის ფაკულტეტის კომკავშირის ბიუროს ინიციატივით 30 ნოემბერს მოეწყო პირველკურსელ სტუდენტთა შეხვედრა ფაკულტეტის მოწინავე სტუდენტებთან.

მეგობრული შეხვედრა გახსნა IV კურსის ხუთოსანმა სტუდენტმა მ. როგავამ.

ლენინის სახელობის სტიპენდიატმა, ლ. მინაშვილმა ილაპარაკა უნივერსიტეტის სტუდენტთა სამეცნიერო წრეების მუშაობაზე.

მეოთხეკურსელი მოწინავე სტუდენტი ნ. თოდრია თავის გამოსვლაში შეეხო სტუდენტთა მეგობრობის და კოლექტიურობის საკითხებს.

საინტერესო იყო გ. საითიძის საუბარი ნაყამირალზე მყოფი სტუდენტების შრომითი საქმიანობის შესახებ.

კომკავშირულ ორგანიზაციებში სტუდენტების მუშაობაზე ილაპარაკა ... მაისურაძემ.

უფროსკურსელ ამხანაგებს პირველკურსელთა სახელით მადლობა გადაუხადა ასეთი გულთბილი, მეგობრული შეხვედრისათვის ვ. ზურაშვილმა.

ს. ჯაფარიძე

ავამაღლოთ პროფკავშირული ორგანიზაციის როლი

(სტუდენტთა პროფორგანიზაციის მე-12 კონფერენციაზე)

ჩატარდა უნივერსიტეტის სტუდენტთა პროფორგანიზაციის მე-12 კონფერენცია. კონფერენციაზე საანგარიშო მოხსენება გააკეთა უნივერსიტეტის სტუდენტთა პროფკომის თავმჯდომარემ ამხ. ალ. მელიქიძემ. კამათში მონაწილეობა მიიღეს უნივერსიტეტის პრორექტორმა სამეცნიერო მუშაობის დარგში პროფ. ს. ჟღენტმა, სამეურნეო ნაწილის პრორექტორმა ამხ. ალ. კანდელაკმა, პარტიული კომიტეტის მდივნის მოადგილემ დოც. ლ. მენაბდემ, ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის კათედრის გამგემ ამხ. კ. ზაუტაშვილმა, უნივერსიტეტის სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოების საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილემ გ. ავალიანმა, იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტმა, სტუდენტთა ქალაქის სტუდსაბჭოს თავმჯდომარემ ი. მახარაძემ, ეკონომიკის, ფიზიკის, მექანიკა-მათემატიკისა და ქიმიის ფაკულტეტების პროფბიუროთა თავმჯდომარეებმა — გ. არაქელაშვილმა, ნ. წერეთელმა, ო. პეტრიაშვილმა და გ. მინდიაშვილმა.

როგორც მომხსენებელმა, ისე კამათში გამოსულმა ამხანაგებმა აღნიშნეს, რომ საანგარიშო პერიოდში სტუდენტთა პროფკომმა ბევრი კარგი ღონისძიება ჩაატარა. ზაფხულში უნივერსიტეტის 218 სტუდენტი გაიგზავნა ყამირალზე. 700 სტუდენტი მუშაობდა ქალაქის ახალ მშენებლობებზე.

სტუდენტთა საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიზნით პროფკომს თავისი ბიუჯეტიდან საანგარიშო პერიოდში გაცემული აქვს 8150 მანეთი. პროფკომი სტუდენტებზე ანაწილებდა დასასვენებელი სახლებისა და სანატორიუმების საგზურებს. გაფართოვდა სახალხო დემოკრატიის ქვეყნებში ტურისტული საგზურებით საუკეთესო სტუდენტთა გაგზავნა.

სტუდენტთა ქალაქში უნივერსიტეტის 24 სტუდენტი ცხოვრობს. პროფკომის ინიციატივით უნივერსიტეტის სტუდენტთა საცხოვრებელ კორპუსებში მოეწყო წითელი კუთხეები, დაიდგა ტელევიზორები, გამოწერილ იქნა ჟურნალ-გაზეთები, სტუდენტთა ქალაქის ტერიტორიაზე გაიხსნა ნახევარფაბრიკატების მაღაზია.

პროფკომი ნაყოფიერად მუშაობდა კულტმასობრივი ხაზითაც, ატარებდა ექსკურსიებს, დასვენება-გართობის საღამოებს, საშეფო კონცერტებს, შეხვედრებს გამოჩენილ ადამიანებთან. ზამთრის არდადეგების პერიოდში ჩვენმა თვითმოქმედმა კოლექტივმა მოაწყო გასტროლები დასავლეთ საქართველოში. ჩატარდა მხატვრული თვითმოქმედების ოლიმპიადა. ნაყოფიერად მუშაობს სტუდენტთა სიმფონიური ორკესტრი, მომღერალთა გუნდი და მოცეკვავეთა ანსამბლი. მართალია, 1957—58 წლებში ჩვენთან არსებობდა კინომოყვარულთა წრე, რომელმაც გადაიღო ფილმი „24 საათი თბილისში", მაგრამ შემდეგ ეს წრე დაიშალა, წელს კინომოყვარულთა წრემ კვლავ განაახლა თავისი საქმიანობა.

სპორტულმა კლუბმა, ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის კათედრასთან ერთად, მოამზადა 464 თანრიგოსანი სპორტსმენი და 19 სპორტის ოსტატი. დედაქალაქის საიუბილეო სპარტაკიადაზე უმაღლეს სასწავლებლებს შორის, რომელიც ახლახან დამთავრდა, ჩვენმა სპორტსმენებმა გუნდური პირველი ადგილი დაიკავეს.

წელს პროფკავშირული საწევრო ბილეთები და პირადი ბარათები ახლით შეიცვალა. თუ გავითვალისწინებთ, რომ დღეისათვის უნივერსიტეტის პროფორგანიზაცია თავის რიგებში 4 500-ზე მეტ წევრს ითვლის, ნათელი გახდება, თუ როგორი დიდი და შრომატევადი სამუშაო იყო ეს.

აღნიშნულ წარმატებებთან ერთად, პროფკომის საქმიანობაში ნაკლოვანებებიც იყო. სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის სუსტად დაყენების შედეგია ის, რომ დღეისათვის არასაპატიო მიზეზით უნივერსიტეტის სტუდენტების მიერ გაცდენილია 69284 საათი, ხოლო აკადემიური მოსწრება 87,1 პროცენტს უდრიდა, რომ 700-ზე მეტი კურსდამთავრებულიდან 67 განაწილებული ახალგაზრდა სამუშაოზე არ გამოცხადდა; ჯერ კიდევ სამეცნიერო წრეების სხდომებს ესწრება სტუდენტთა მცირე რაოდენობა. პროფბიუროების თავმჯდომარეები ხშირად არ ერევიან სტიპენდიების დანიშვნის, გასარიცხი, კურსზე დასატოვებელი თუ აღსადგენი სტუდენტის საკითხის გადაწყვეტაში, რისი უფლებაც მათ აქვთ. სუსტია პროფკომის კონტროლი სასადილო-ბუფეტების საქმიანობისადმი, რის გამოც ადგილი აქვს მომხმარებლის ზომა-წონაში მოტყუების, უხარისხო კერძების დამზადებისა და უსუფთაობის შემთხვევებს.

კონფერენციამ დამაკმაყოფილებლად შეაფასა პროფკომის მუშაობა და დასახა საჭირო ღონისძიებანი.

შედგა ახლადარჩეული პროფკომის სხდომა. სხდომამ პროფკომის თავმჯდომარედ აირჩია ამხ. ალ. მელიქიძე, მოადგილეებად — ნ. ნონიკაშვილი და ა. ნოღაიდელი.

საგურამოსა და მცხეთაში

27 ნოემბერს ფილოსოფიის ფაკულტეტის სტუდენტებმა მოვაწყვეთ ექსკურსია საგურამოსა და მცხეთაში.

საგურამოში დავათვალიერეთ ილია ჭავჭავაძის სახლ-მუზეუმი, რამაც ჩვენზე დიდი შთაბეჭდილება დატოვა.

საგურამოდან მცხეთას ვეწვიეთ, დავათვალიერეთ ქართული ხუროთმოძღვრების დიდი ძეგლები: ბებრისციხე, სამთავრო, სვეტიცხოველი. ვნახეთ მეცხრამეტე საუკუნის სახალხო გმირის — არსენას ძეგლი.

დასასრულს ვინახულეთ ჯვრის მონასტერი, მსოფლიო ხუროთმოძღვრების ეს უდიდესი ძეგლი, რომელმაც შორიდანვე მიიპყრო ჩვენი ყურადღება. აღტაცებული დავრჩით მისი სიდიადით, ცხადი კომპოზიციით, დახვეწილი, სრულყოფილი ფორმებით, მოხერხებული მდებარეობით...

ნოდარ ქუთათელაძე,
ფილოსოფიის ფაკულტეტის პროფბიუროს თავმჯდომარე.

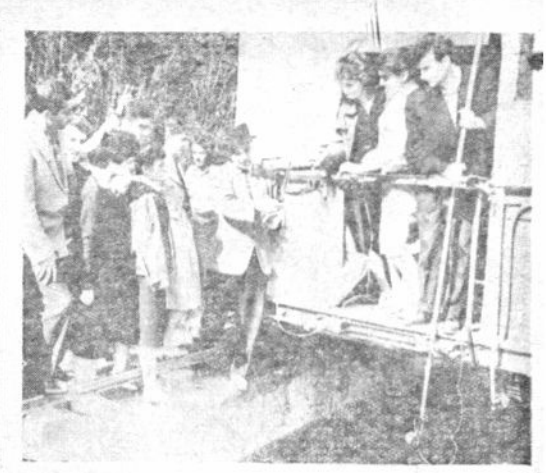

გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის ჰიდროლოგიის სპეციალობის IV კურსის სტუდენტები თბილისის ჰიდრომეტეოროლოგიური ხელსაწყოების ქარხანაში პრაქტიკას საწარმოო ჰიდრომეტრიაში გადიან ქარხნის მთავარი ინჟინრის — ამხ. შ. გ უ რ ა ბ ა ნ ი ძ ი ს ხელმძღვანელობით.

სურათზე: შ. გ უ რ ა ბ ა ნ ი ძ ე (შუაში) ქარხნის სატარირო სადგურში პრაქტიკანტ სტუდენტებს უხსნის ხარჯის გასაზომი ხელსაწყოს ტარირების პროცესს.

ფოტო **ზ. რუსიასი**

გენიალური მწერლის სამშობლოში

18 ნოემბერს სუსხიანი ზამთარი იდგა იასნაია პოლიანაში. თოვლი ტკაცუნობდა აქ მოსულ ათასობით ადამიანის ფეხებქვეშ... ჩამოსულთა შორის იყვნენ არა მარტო ჩვენი დიდი ქვეყნის ხალხთა წარმომადგენლები, არამედ მრავალრიცხოვანი სტუმრები საზღვარგარეთის ქვეყნებიდან.

ტოლსტოის უზარმაზარი მამულის ყოველ კუნჭულს უდიდესი მოწიწებითა და სიყვარულით ათვალიერებდნენ გენიალური მწერლის თაყვანისმცემლები.

მემორიალური მუზეუმის წინ გამართულ მიტინგზე გამოსული ორატორები მღელვარებით ლაპარაკობდნენ უკვდავი ტოლსტოის ცხოვრებასა და შემოქმედებაზე. ყველამ დიდი ინტერესით მოისმინა მწერალ ლეონიდ სობოლევის სიტყვა, ხოლო როცა ცნობილმა ჩეხმა მწერალმა იან დროდამ თავისი სიტყვის დასასრულს თქვა: „ტოლსტოი ესაა მოვლენა, რომელიც ისევე საჭიროა, როგორც პური და ჰაერი, ტოლსტოი ესაა თვალშეუდგამი სიმაღლე, ტოლსტოი ესაა კავკასიონი!" — მქუხარე და ხანგრძლივი ტაში დიდხანს არ შეწყვეტილა.

მიტინგის შემდეგ ცოცხალი ყვავილების თაიგულებით ხელდამშვენებული ადამიანები, გაყინული ბილიკით გაემართნენ მწერლის საფლავისაკენ, რომელიც ასწლოვანი მუხების ქვეშაა.

საყოველთაო დუმილში მწერლის საფლავთან საპატიო ყარაულში იდგნენ ჩვენი მუშებისა და გლეხების, სტუდენტებისა და მოსწავლეების, ლიტერატურისა და ხელოვნების მოღვაწეთა და საზღვარგარეთის ქვეყნების წარმომადგენლები. მათ შორის — ჩვენი უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის ლექტორები და სტუდენტებიც, რომლებიც სპეციალურად ჩამოვიდნენ აქ, რათა მონაწილეობა მიეღოთ ტოლსტოის გარდაცვალების 50 წლისთავისადმი მიძღვნილ იუბილეზე.

ყველაფერს გაფაციცებით ვადევნებდით თვალყურს, გვინდოდა ბევრი, ძალიან ბევრი რამ დაგვემახსოვრებინა ამ შესანიშნავი დღიდან. ჩვენს ცნობიერებაში სამუდამოდ აღიბეჭდა იაპონელი მთარგმნელის — კოკაენა კამუსას სახე, კუბელი სტუდენტის სანდომიანი ღიმილი. არასოდეს დაგვავიწყდება მკერდზე თეთრწვერგადაფენილი ტოლსტოის შვილიშვილების — ვლადიმერ ილიას ძისა და ილია ილიას ძის სახეები, რომლებიც ხალისიანად თანხმდებოდნენ ყველას, მათთან სურათი გადაეღოთ.

საკმაოდ ხანგრძლივი და შინაარსიანი იყო ჩვენი მოგზაურობა. გზაში დავათვალიერეთ ქ. ორიოლის ღირსშესანიშნაობანი, ვიყავით დიდი რუსი მწერლის — ტურგენევის სახლ-მუზეუმში, ორიოლის პედაგოგიურ ინსტიტუტსა და ორიოლელი მწერლების მუზეუმში.

დავათვალიერეთ ქ. ტულა და შემდეგ ჩვენი ქვეყნის გულს — მოსკოვს ვესტუმრეთ.

უდიდესი შთაბეჭდილება დატოვა ჩვენზე შერემეტიევის სახელგანთქმული სასახლის, ა. ს. პუშკინის სახელობის სახვითი ხელოვნების მუზეუმის, ტრეტიაკოვის გალერეის, ლენინისა და სტალინის მავზოლეუმის, კრემლის და სხვა ღირსშესანიშნავი ადგილების დათვალიერებამ.

ყველანი უდიდესი შთაბეჭდილებით აღვსილნი დავბრუნდით მშობლიურ თბილისში.

გ. საითიძე,
ფილოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტი, ჩვენი გაზეთის საკუთარი კორესპონდენტი.

ღვაწლმოსილი მეცნიერის საიუბილეო საღამო

25 ნოემბერს სააქტო დარბაზში მოეწყო გამოჩენილი მეცნიერისა და პედაგოგის, ჩვენი უნივერსიტეტის არმენოლოგიის კათედრის გამგის, სომხეთის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის — პროფესორ ლ ე ო ნ მ ე ლ ქ ი ს ე დ ე კ ი ს ძ ე მ ე ლ ი ქ ს ე თ ბ ე გ ი ს დაბადების 70 და სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო-საზეიმო საღამო.

საღამოზე მოვიდნენ ჩვენი უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლები, საქართველოსა და მოკავშირე რესპუბლიკების სასწავლო და კულტურული დაწესებულებების მუშაკები, მეცნიერები, მწერლები, საზოგადო მოღვაწეები.

საიუბილეო-საზეიმო საღამო შესავალი სიტყვით გახსნა ჩვენი უნივერსიტეტის პრორექტორმა სამეცნიერო მუშაობის დარგში, პროფესორმა ს ე რ გ ი ჟ ღ ე ნ ტ მ ა.

ლ. მელიქსეთბეგის ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე მოხსენებით გამოვიდა პროფესორი ს ე რ გ ი ჯ ი ქ ი ა. იუბილარს მისასალმებელი სიტყვებით მიმართეს და ადრესები გადასცეს: ჩვენი უნივერსიტეტის სახელით — სასწავლო ნაწილის პრორექტორმა, პროფ. მ ა თ ე მ ი რ ი ა ნ ა შ ვ ი ლ მ ა, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის სახელით — ინსტიტუტის დირექტორმა, აკადემიკოსმა გ ი ო რ გ ი წ ე რ ე თ ე ლ მ ა, ერევნის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კოლექტივის სახელით — პროფესორმა ვ ა რ დ ა ნ ფ ა რ ს ა მ ი ა ნ მ ა, საქართველოს სსრ მწერალთა კავშირის სახელით — მწერალთა კავშირის მდივანმა, დოც. ს ე რ გ ი ჭ ი ლ ა ი ა მ, სომხეთის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის სახელით — პროფესორმა ა რ ა რ ა ტ ღ ა რ ი ბ ი ა ნ მ ა, ჩვენი უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის სახელით — ფაკულტეტის დეკანმა, პროფესორმა დ ა ვ ი თ კ ო ბ ი ძ ე მ, ქ. ოდესის არქეოლოგიური საზოგადოებისა და მუზეუმის სახელით — მეცნიერმა თანამშრომელმა ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი ა რ ა ვ ი ა მ, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის სახელით — პროფესორმა მ ი ხ ე ი ლ ჩ ი ქ ო ვ ა ნ მ ა, ქართული ხელოვნების ისტორიის მუზეუმის სახელით — მუზეუმის დირექტორმა, აკადემიკოსმა შ ა ლ ვ ა ა მ ი რ ა ნ ა შ ვ ი ლ მ ა, ა. ს. პუშკინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის კოლექტივის სახელით — პროფესორმა ა ლ ე ქ ს ა ნ დ რ ე ლ ლ ო ნ ტ მ ა, ჩვენი უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის სახელით — ფაკულტეტის დეკანმა, დოცენტმა თ ი ნ ა თ ი ნ მ რ ე ვ ლ ი შ ვ ი ლ მ ა, ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის კოლექტივის სახელით — პროფ. ი რ ა კ ლ ი ც ი ც ი შ ვ ი ლ მ ა, სომხეთის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის სომხური ლიტერატურის ინსტიტუტის სახელით — პროფესორმა გ ე ვ ო რ ქ ა ბ ო ვ მ ა, ნ. ბარათაშვილის სახელობის გორის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის კოლექტივის სახელით — დოცენტმა ნ. კ ა ნ დ ე ლ ა კ მ ა, ჩვენი უნივერსიტეტის არმენოლოგიის კათედრის სახელით — დოცენტმა ი ვ ა ნ ე შ ი ლ ა კ ა ძ ე მ, ისტორიის ფაკულტეტის პროფესორ-მასწავლებელთა და სტუდენტთა სახელით — პროფესორმა დ ა ვ ი თ გ ვ რ ი ტ ი შ ვ ი ლ მ ა.

იუბილარის სახელზე მიღებული დეპეშები დამსწრეთ გააცნო ამხ. ნ ო დ ა რ კ ი კ ე ა ძ ე მ.

დასასრულ იუბილარმა გულთბილი მადლობა გადაუხადა დამსწრე საზოგადოებას.

ისევ შენ და ისევ შენ,... სტუდქალაქის მმართველობავ!

ჩვენ გვწერენ

ვის არ სმენია საჩივრები სტუდენტთა ქალაქზე: — წყალი არა გვაქვს, სინათლე არ არის, სასადილოში უგემური კერძებია! ბევრი დაწერილა ამის შესახებ, მაგრამ მდგომარეობა არ გაუმჯობესებულა. საცხოვრებელ კორპუსებში ხშირად ქრება სინათლე, ჩაქრება ნათურა, ციმციმებს, ისევ ჩაქრება და ასე გრძელდება რამდენიმე წუთს. ბნელში დარჩენილი სტუდენტები ზოგი სანთელს დაეძებს, ზოგი ნავთქურას, ზოგი ასანთს... შემდეგ ნათურის მოულოდნელი ანთებით გამოწვეული სტუდენტთა აღტაცება, რა თქმა უნდა, უდიდეს...

მხოლოდ სიცოცხლე შეუძლებელია, ამ აზრს განსაკუთრებით სტუდქალაქში მცხოვრები სტუდენტები ვეთანხმებით, კარგი ვაჟკაცობაა, რომ დილით პირის დაბანა მოასწრო კაცმა. თუ მოწყურდა, შეირბენს სასადილოში და ლიმონათს დალევს, აქ დაუწუნებელი მხოლოდ ლიმონათია. კერძების ხარისხზე ლაპარაკი ზედმეტია.

დროა გამოსწორდეს მდგომარეობა, რომ სტუდენტებმა შეძლონ ნორმალურად ცხოვრება, მეცადინეობა. ზამთარი უკვე კარს მოგვადგა, გათბობაზე კი ჯერ არავინ ფიქრობს, გვპირდებიან კი — მალე იქნებაო. დაპირება, როგორც მოგეხსენებათ, ოთახს არ ათბობს.

სტუდქალაქის მმართველობამ უნდა გაითვალისწინოს ჩვენი სამართლიანი საყვედურები და შეგვიქმნას ცხოვრების ნორმალური პირობები. ამ საქმეში უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობაც უნდა დაგვეხმაროს.

ანზორ ბარამია

სტუდენტთა გულისხმიერი მეგობარი

— ვის შეუძლია ასე კარგად გაიგოს ჩვენი სიხარული და გულისტკივილი, ჩვენი აზრები და ფიქრები, მიგვითითოს, გვირჩიოს, დაგვარიგოს, დაგვეხმაროს, თუ არა ნონას! — ასე ფიქრობს ეკონომიური ფაკულტეტის ყველა სტუდენტი, ვისაც ერთხელ მაინც მიუმართავს მისთვის.

ა. ს. პუშკინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის წარმატებით დამთავრების შემდეგ ნ. გაბიჩვაძემ მუშაობა დაიწყო ჩვენი უნივერსიტეტის ეკონომიური ფაკულტეტის მდივნად. კეთილსინდისიერი, ენერგიული მუშაობით, სამაგალითო მოპყრობითა და დამოკიდებულებით ნონამ მალე დაიმსახურა ფაკულტეტის პროფესორ-მასწავლებელთა და სტუდენტთა საყოველთაო სიყვარული და სიმპათია.

ჩვენი ფაკულტეტის ყოველი სტუდენტის გამგები, მზრუნველი ამხანაგია ნონა. ჩვენი ღელვა აღელვებს, ჩვენი სიხარულიახარებს... როგორც ჩვენ განვიცდით გამოცდაზე გასვლის წუთებს, ისევე განიცდის ნონაც, როგორც ჩვენ გვახარებს ყოველი წარმატება გამოცდაზე, ისევე ახარებს მასაც.

ახლოვდება ზამთრის საგამოცდო სესიები. ჩვენს ნონას ახლა ათასი საზრუნავი აქვს: ადგენს საგამოცდო ცხრილებს, ავსებს ჩათვლის წიგნაკებსა და საგამოცდო ფურცლებს. როგორც ყოველთვის, იგი ახლაც ჩვენთან ერთად გაიხარებს და დაღონდება. ვინ იცის, რამდენ გამოცდას „ჩააბარებს" ნონა, იგი ხომ ფაკულტეტის ყველა სტუდენტის წარმატებას საკუთარივით განიცდის და საოცრად უხარია, როცა ისინი წარმატებას აღწევენ.

ჩვენ, V კურსის სტუდენტები, რამდენიმე თვის შემდეგ დავემშვიდობებით საყვარელ უნივერსიტეტს, ამიტომაც გვინდა ნონა გავაცნოთ ჩვენი გაზეთის მკითხველებს.

რა უნდა იყოს ადამიანისათვის იმაზე უფრო დიდი ჯილდო, ვიდრე საყოველთაო სიყვარული და პატივისცემა. ეს ჯილდო ნამდვილად დაიმსახურა ნ. გაბიჩვაძემ.

მინდა ჩვენი ფაკულტეტის მეხუთეკურსელთა სახელით ვუთხრა ჩვენს ნონას: გმადლობთ, ნონა, ყველაფრისათვის, მუდამ ასეთი კარგი იყავი. ისევე გაგვახარებს შენი ყოველგვარი წარმატება, როგორც შენ გახარებდა და მომავალშიაც გაგახარებს ჩვენი გამარჯვებები ცხოვრების ფართო შარაგზაზე.

ლამარა წულუკიძე,

ეკონომიური ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტი, დ. უზნაძის სახელობის სტიპენდიატი.

სამეცნიერო წრის სხდომაზე

მიმდინარე წელს ისტორიის ფაკულტეტზე გაიხსნა სკკპ ისტორიის სპეციალობის ჯგუფი. ამის პარალელურად, პარტიის ისტორიის სტუდენტთა სამეცნიერო წრეში (თავმჯდომარე გურგენ ჯაოშვილი) გაერთიანდა 21 სტუდენტი. თემები გაინაწილეს და გულმოდგინედ შეუდგნენ მათს დამუშავებას. წრის ხელმძღვანელი, დოც. ა. ებანოიძე ენერგიას არ ზოგავს, რათა სტუდენტის ყოველი თემა სათანადოდ იყოს დამუშავებული.

ამასწინათ წრის წევრებმა მოისმინეს მეორე კურსის სტუდენტის, შალვა ფაჩულიას მოხსენება — „ეროვნული საკითხი მარქსიზმ-ლენინიზმის შუქზე". ოპონენტმა ი. კეკელიამ და კამათში გამოსულმა სტუდენტებმა — ლ. ტუხაშვილმა, ბ. ქაშიაშვილმა, ვ. ბერიძემ, ო. ფხაკაძემ, ა. ჯოხაძემ და სხვებმა აღნიშნეს მოხსენების როგორც დადებითი, ასევე უარყოფითი მხარეები.

პარტიის ისტორიის სტუდენტთა სამეცნიერო წრის წევრები ნაყოფიერად მუშაობენ და მომავალში ბევრი კარგი რამის გაკეთებას აპირებენ.

ნ. ტიკარაძე

სპორტის ამბები

პროფესორ-მასწავლებელთა სპარტაკიადა

დაიწყო უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელთა სპარტაკიადა, მიძღვნილი საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 40 წლისთავისადმი.

სპარტაკიადის პროგრამაშია ფეხბურთი, ფრენბურთი, ჭადრაკი, სროლა და მაგიდის ჩოგბურთი.

უკვე დამთავრდა შეჯიბრება ფრენბურთში, სადაც დამსახურებულ გამარჯვებას მიაღწია ფიზიკის ფაკულტეტის პროფესორ-მასწავლებელთა გუნდმა. მეორე ადგილზე გამოვიდნენ ქიმიკოსები.

დასკვნითი შეჯიბრებები მიმდინარეობს სროლასა და მაგიდის ჩოგბურთში.

სპარტაკიადა გრძელდება.

სტუდენტთა ამხანაგური შეხვედრა

დიდი მეგობრობა აკავშირებს ჩვენი უნივერსიტეტის გეოგრაფია-გეოლოგიისა და პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამთო-გეოლოგიური ფაკულტეტების სტუდენტებს. ისინი ერთმანეთს ეჯიბრებიან სპორტის სხვადასხვა სახეში.

წელს მოეწყო შეხვედრა ფეხბურთში, სპი-ს მოედანზე.

შეხვედრის დასაწყისში ჩვენმა ფეხბურთელებმა ინსტიტუტელებს გადასცეს სამახსოვრო თასი.

შეხვედრა წარიმართა ჩვენი ფეხბურთელების უპირატესობით და დამთავრდა მათივე გამარჯვებით, ანგარიშით 3:0.

თამაშის დამთავრებისას ჩვენს ფეხბურთელებს — რუხაძესა და ბარ... თამეილს გადაეცათ სამთო-გეოლოგიური ფაკულტეტის მიერ დაწესებული პრიზები ამ შეხვედრაში კარგი თამაშისათვის.

შეხვედრის მაღალ დონეზე ჩატარებაში დიდი დახმარება გაგვიწია ჩვენი უნივერსიტეტის ფიზაღზრდის და სპორტის კათედრამ.

ა. მუსერიძე

გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის ალკკ ბიუროს მდივანი.

სურათზე: სახიფათო მომენტი სამთო-გეოლოგიური ფაკულტეტის ფეხბურთელთა გუნდის კართან.

ფოტო **ზ. რუსია...**

საინტერესო ნაშრომი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობამ გამოსცა ნიჭიერი ახალგაზრდა ჟურნალისტის, ჩვენი უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულის, რ ე ვ ა ზ ჭ ი ჭ ი ნ ა ძ ი ს წიგნი — „პეტრე შალიკაშვილი" (ცხოვრება და შემოქმედება). წიგნის რედაქტორია ოთარ ეგაძე.

პეტრე შალიკაშვილი (შალიკოვი), წარმოშობით ქართველი, (1767—1852 წ.წ.), რუსეთში დაიბადა და გარდაიცვალა.

იგი იყო თავის დროზე კარგად ცნობილი პოეტი, პროზაიკოსი, მთარგმნელი, პუბლიცისტი, კრიტიკოსი და საზოგადო მოღვაწე. მრავალმხრივი და მრავალფეროვანია მისი შემოქმედება და ჟურნალისტური მოღვაწეობა. მას გამოქვეყნებული აქვს ლექსების, მოთხრობების, ნარკვევებისა და თარგმანების მრავალი წიგნი თუ ტომი, 25 წლის მანძილზე იგი იყო გაზეთ „მოსკოვსკიე ვედომოსტის" რედაქტორი, ცემდა და რედაქტორობდა ჟურნალებს — „მოსკოვსკი ზრიტელს", „აგლაიას", „დამსკი ჟურნალს"... პეტრე შალიკაშვილი მეგობრულ ურთიერთობაში იყო ა. ს. პუშკინთან და იმდროინდელი რუსეთის სხვა გამოჩენილ ადამიანებთან.

რევაზ ჭიჭინაძის წიგნი საინტერესოდ მოგვითხრობს პეტრე შალიკაშვილის ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე, გვაცნობს მის შემოქმედებას, ჟურნალისტურ მოღვაწეობას, აშუქებს გენიალური პუშკინისა და შალიკაშვილის ურთიერთობის საკითხებს.

რევაზ ჭიჭინაძის ნაშრომი პეტრე შალიკაშვილზე დაწერილი პირველი მონოგრაფიაა. მსგავსი ხასიათის ნაშრომი არც რუსულ ენაზე არსებობს. ავტორს ღრმად და საფუძვლიანად შეუსწავლია რუსეთის მუზეუმებსა და ბიბლიოთეკებში შალიკაშვილის ირგვლივ არსებული მასალები, მეცნიერულად დაუმუშავებია და გაუანალიზებია ისინი.

წიგნი დაყოფილია თავებად: 1. „რედაქტორისაგან" (სადაც რედაქტორი — ოთარ ეგაძე მიესალმება და მაღალ შეფასებას აძლევს ახალგაზრდა მწერლის საინტერესო ნაშრომს), 2. ავტორისაგან, 3. პეტრე შალიკაშვილის ცხოვრება, 4. პეტრე შალიკაშვილის პიროვნება 5. ნაცნობობა პუშკინთან, 6. პ. შალიკაშვილის ჟურნალისტური მოღვაწეობა, 7. პეტრე შალიკაშვილი, როგორც მწერალი და მთარგმნელი.

წიგნს დართული აქვს გამოყენებული ლიტერატურისა და მასალების ვრცელი სია, აგრეთვე ფოტოსურათები.

რევაზ ჭიჭინაძის წიგნი დაწერილია მიმზიდველად და საინტერესოდ, კარგი ქართული ენით, დიდი სიყვარულით, შემოქმედებითი ერუდიციით.

ქართველი მკითხველი სიამაყითა და სიხარულით გაეცნობა თავისი თანამემამულის — პეტრე შალიკაშვილის შესახებ დაწერილ ამ მეტად საჭირო და სასარგებლო გამოკვლევას, რომელიც კარგი შენაძენია რუსეთისა და საქართველოს კულტურული ურთიერთობის კვლევა-ძიების სფეროში.

წიგნის თარო

იუმორი

* * *

დიდი ფრანგი მწერალი დიუმა გერმანიაში მოგზაურობდა, ერთ დღის იგი ჩავიდა პატარა ქალაქში. ცუდი ამინდი იდგა, წვიმდა და დიუმამ გადაწყვიტა რესტორანში შესულიყო. მას გულით სურდა სოკოები ეჭამა, მაგრამ როგორ უნდა გაეგებინებინა მსახურისათვის, როცა მას გერმანულად ლაპარაკი არ შეეძლო.

დიუმამ აიღო ფანქარი, ქაღალდი და დახატა დიდი სოკო. მსახურმა თავი დაუკრა და სასწრაფოდ გავიდა. დიუმა დამშვიდებით ელოდა სოკოებს. მალე მსახური დაბრუნდა და ხელში ქოლგა ეკავა...

* * *

ერთხელ დიდი შოტლანდიელი პოეტი ბერნე რაინის ნაპირას იდგა. სწორედ ამ დროს მოხდა უბედური შემთხვევა: ერთი მდიდარი კაცი ჩავარდა წყალში და იხრჩობოდა. უცნობმა ღარიბმა ყმაწვილმა მაშინვე შენიშნა, ჩახტა წყალში და ნაპირზე გამოიყვანა. მდიდარმა მას მხოლოდ ლითონის შაურიანი მისცა. ნაპირზე ბევრი ხალხი იყო და ყველა მათ შეცქეროდა, მდიდრის საქციელით აღშფოთებულებს გადარჩენილის კვლავ წყალში ჩაგდება სურდათ. ბერნე მიუახლოვდა ხალხს და უთხრა:

— თავი დაანებეთ, ალბათ, მან უკეთ იცის თავისი ფასი.

გერმანულიდან თარგმნა

მაყვალა ქურდაძემ

შეხვედრა მთამსვლელებთან

29 ნოემბერს უნივერსიტეტის საქტო დარბაზში ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის კათედრისა და სპორტული კლუბის ალპური სექციის ინიციატივით მოეწყო მთასვლური საღამო.

საღამო შესავალი სიტყვით გახსნა სპორტული კლუბის თავმჯდომარემ, გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის დეკანმა, დოც. გ. პატარიძემ.

მოხსენებით — „ქართველ მთამსვლელთა მიღწევები 1960 წლის სეზონში" გამოვიდა დოც. ოთარ გიგინეიშვილი. მომხსენებელმა ვრცლად ილაპარაკა ქართველი მთამსვლელების მიღწევებზე და აღნიშნა, რომ საბჭოთა კავშირში და, კერძოდ, საქართველოში სპორტის ამ სახეობამ უდიდესი გაქანება ჰპოვა. დასასრულ იგი შეეხო ჩვენი უნივერსიტეტის როლს ახალგაზრდა ქართველი მთამსვლელების აღზრდის საქმექი და რწმენა გამოთქვა, რომ ჩვენი ალპინისტები კვლავაც ასახელებენ მშობლიურ უნივერსიტეტს.

დამსწრეთა დიდი ინტერესი გამოიწვია სპორტის ოსტატის — ოთ... ხაზარაძის გამოსვლამ. მან ილაპარაკა უნივერსიტეტის სპორტული კლუბის ალპური სექციის მუშაობაზე, სტუდენტი მთამსვლელების წარმატებებსა და მე-10 საუნივერსიტეტო ალპინიადის შესახებ, რომელსაც თვითონ ხელმძღვანელობდა.

ამ ალპინიადის შთაბეჭდილებებზე ილაპარაკა ფილოლოგიის ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტმა დ. შ... ველიამ.

დასასრულ, უნივერსიტეტის ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის კათედრის გამგემ — ამხ. კ. ზაუტაშვილმა ალპინისტური ექსპედიციების ... ნაწილეთ გადასცა საქართველოს ... უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ... პატიო სიგელები. სიგელებით დაჯილდოვდნენ აგრეთვე ალპინიადის ... ნაწილენი.

შემდეგ აჩვენებს სპორტული ... ფილმები.

ბ. შიხია...

რედაქტორის მაგიერ ზ. ბოლქვა...

რედაქციის მისამართი: ქ. თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი, № 1. ტელეფონი 2—88—84

ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობის სტამბა, ი. ჭავჭავაძის გამზირი № 1, ტირაჟი 2 000, შკ 05784